

Kodėl reikėjo atnaujinti ex ante?

2014 m. lapkričio 7 d. buvo patvirtinta Energijos efektyvumo išankstinio vertinimo ataskaita, apimanti daugiabučių namų modernizavimą, centrinės valdžios pastatų modernizavimą, gatvių apšvietimo modernizavimą ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimą. Atsižvelgiant į besikeičiančias rinkos sąlygas, išankstinio (ex ante) vertinimo ataskaita koreguota. Nustačius poreikį pritaikyti naujas finansines priemones, pasiūlyti kiti finansinių priemonių tipai, jų valdymo struktūra, investavimo strategija. Atnaujinta ex-ante papildo ir/ar koreguoja 2018 m. ex ante ataskaitoje pateiktą vertinimą, susijusį su daugiabučių namų modernizavimu.

Garantijų teikimo priemonė 2016 m. ir 2018 m. ex ante ataskaitose buvo įvertinta kaip patraukli alternatyva, įgalinanti pritraukti papildomas privačias lėšas, tačiau derybų dėl finansinių tarpininkų atrankos proceso metu dalis bankų nurodė, kad paskolos, teikiamos iš nuosavų banko lėšų bei administruojamos pačių bankų, sukuria per didelius techninius ir administracinius kaštus, kurie pastariesiems nėra priimtini. Pagal garantijos finansinio instrumento scenarijų, atrinkti finansiniai tarpininkai turėjo tiek prisidėti nuosavomis lėšomis, tiek ir patys skirstyti Modernizavimo paskolas daugiabučių namų butų / patalpų savininkams.

Papildomai įvertinus administracinius sunkumus ir procedūras, reikalingas skirstyti Modernizavimo paskolas su garantijos priemone, atsirado poreikis ieškoti alternatyvių scenarijų bei peržiūrėti išankstinio (ex ante) vertinimo ataskaitą.

Kadangi finansinių priemonių įgyvendinimas ES lėšomis yra grindžiamas ex ante vertinimu, prieš kuriant naują finansinį instrumentą viena iš privalomų procedūrų yra ex ante vertinimo atnaujinimas.

Modernizavimo paskolų teikimas per platformą:

Išanalizavus JESSICA I ir turimus JESSICA II FF rezultatus bei rinkos pokyčius, buvo įvertintas progresas ir tolimesnių veiksmų poreikis. Atsižvelgus į tai, kad bankai pradėjo teigiamai žiūrėti į galimybes prisidėti prie daugiabučių namų modernizavimo finansavimo savomis lėšomis, tačiau garantijos finansinei priemonei nesulaukus pakankamo rinkos dalyvių susidomėjimo, pasiūlyta alternatyvi paskolos finansinė priemonė, kuri būtų teikiama iš per platformą surinktų ESI fondų ir privačių investuotojų lėšų. Platforma suteiktų galimybę iš ESI fondų bei privačių investuotojų surinktas lėšas teikti galutiniams naudos gavėjams per vieną pasirinktą ir kriterijus atitinkantį finansų tarpininką, kitiems investuotojams nepatiriant papildomų administracinių bei techninių kaštų, nekeičiant IT sistemų, sprendinių, susijusių su šių paskolų administravimu, neprišiumant papildomų sunkiai įvertinamų rizikų, užsiimant kredito įstaigoms įprasta veikla – teikiant paskolas projektams finansuoti.

Ex-ante atnaujinimas:

- įvertinta ir patikslinta rinkos investicijų pasiūla ir paklausa;
- įvertinta naujos finansinės priemonės alternatyva bei šios alternatyvų derinimas su kitomis viešosios intervencijos formomis;
- papildyta įgyvendinimo scenarijaus analizė;
- pateikiama naujos siūlomos finansinės priemonės investavimo strategija;
- atlikti kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Ex ante išvada:

Ex ante ataskaitoje yra prieita prie išvados, kad siekiant išlaikyti renovacijos paklausą tarp gyventojų ir platformos veikloje dalyvaujančių finansų įstaigų pasitikėjimą bei užtikrinti pačios platformos veikimo stabilumą, rekomenduojama išlaikyti tokį patį finansinį produktą gyventojams – lengvatinę paskolą – ir kaip įmanoma mažiau kintantį subsidijų lygį.

Taip pat ex ante vertinimas nustatė, kad atsižvelgiant į rinkos apklausos rezultatus ir rinkos dalyvių atsiliepimus, labai tikėtina, kad finansų įstaigos aktyviai domisi siūloma paskolos per finansavimo platformą priemone, pašalinančia finansų įstaigų nurodytas garantijos finansinės priemonės sklaidos ir patrauklumo rinkai kliūtis bei ketina skolinti platformai savo nuosavas lėšas (siektinas svorto efekto rodiklis 1:5), prisidėdami prie Modernizavimo paskolų produkto tęstinumo ir vystymo.